

Samenvatting

Tijdens de raadsvergadering d.d. 3 november hebben de partijen GroenLinks, SeniorenPartijMaastricht, VVD, D66 en SP een motie (bijlage 1) ingediend, die het college oproept in het voorjaar van 2016 met voorstellen te komen teneinde in 2016 binnen de singels een autoloze zondag te organiseren die zoveel mogelijk inhoudelijk aansluit bij de "Europese week van de mobiliteit" en te bevorderen dat maatschappelijke en commerciële partijen daarop met activiteiten inhaken.

De wethouder voor mobiliteit heeft de indieners aangegeven dat het college de motie omarmt en samen met private partners een voorstel zal uitwerken. Gezien de complexiteit en uitvoerbaarheid op korte termijn heeft het college besloten tot een getrapte aanpak. In 2016 wordt het 'Parcours autovrij' uitgebouwd naar 'autoloos'. Daarnaast wordt dit jaar benut voor het vormgeven van een solitaire autoloze zondag in 2017.

Beslispunten

Om de uitwerking van de motie ter hand te nemen wordt het college gevraagd om:

- Akkoord te gaan met de uitwerking van de motie in 2 fasen, tw. Uitbouw van Parcours autovrij naar autoloos in 2016 en het uitwerken van de scenario's voor de autoloze zondag voor 2017 ev.;
- Voor de uitwerking van de autoloze zondag in 2016 € 50.000 extra financiën vast te leggen als taakstellend budget (mobiliteitsprogramma 2016, herprioritering verkeersveiligheidsplan 2016)

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 24 mei 2016:

Conform.

1. Aanleiding

Tijdens de raadsvergadering d.d. 3 november hebben de partijen GroenLinks, SeniorenPartijMaastricht, VVD, D66 en SP een motie (bijlage 1) ingediend, die het college oproept in het voorjaar van 2016 met voorstellen te komen teneinde in 2016 binnen de singels een autoloze zondag te organiseren die zoveel mogelijk inhoudelijk aansluit bij de "Europese week van de mobiliteit" en te bevorderen dat maatschappelijke en commerciële partijen daarop met activiteiten inhaken.

De wethouder voor mobiliteit heeft de indieners aangegeven dat het college de motie omarmt en samen met private partners een voorstel zal uitwerken.

2. Context

Autovrije zondag in Maastricht (tot en met 2015)

Sinds 1999 wordt landelijk een autoloze dag georganiseerd. Onder de noemer van de 'Week van de Vooruitgang' is in september 2003 gestart met het organiseren van activiteiten in heel Europa, waaronder een autovrije dag.

Maastricht heeft al enige jaren uitvoering gegeven aan activiteiten benoemd in de 'Week van de Vooruitgang'.

Reeds bij de uitrol van autovrije zondagen door heel het land is bekeken op welke wijze hier vorm aan kon worden gegeven. Rond 2000 werd gestart met een oproep aan inwoners om in hun buurt initiatieven te ontplooiën. Waar gewenst bood de gemeente aan deze initiatieven met faciliteiten, bv. hekwerken voor afzettingen, te ondersteunen. Sinds de uitbreiding naar de Week van de Vooruitgang zijn jaarlijks thematische activiteiten ontplooid, gericht op fietsen naar bv. het werk, autodaten, op voeten en fietsen naar school en ruim baan voor het openbaar vervoer. Jaarlijks is gekeken op welke wijze actuele beleidsthema's in de betreffende week onder de aandacht konden worden gebracht. Onder meer door het aanbieden van gratis openbaar vervoer of het ter beschikking stellen van een aantal maandabonnementen voor de bus, maar ook een bewustwordingscampagne in de vorm van een postercampagne om de (vaak korte) reistijd met de fiets onder de aandacht te brengen.

Met het vaststellen van het luchtkwaliteitsplan is gekeken of deze thema's op een dag, een autovrije zondag, gekoppeld konden worden. Dit heeft erin geresulteerd om tijdens een tweetal jaren (2007 en 2008) een gedeelte van de Hertogsingel, af te sluiten voor alle verkeer.

impressie autovrije zondag Hertogsingel 2007

Na 2008 is gezocht naar een meer structurele invulling van de autovrije zondag. Deze is gevonden door een koppeling te maken met het Parcours, onder de noemer 'Parcours autovrij' (vanaf 2009). In 2009 is zelfs de landelijke autoloze zondag (in het kader van de week van de vooruitgang) geopend in de theatrale fietsenstalling op het Vrijthof.

In 2010 is de Nederlandse week van de vooruitgang onderdeel geworden van de Europese Mobiliteitsweek. In deze week wordt op basis van een jaarlijks thema (*dit jaar multimodaliteit met de slogan: Choose. Change. Combine.*) initiatieven over anders omgaan met mobiliteit gepromoot.

In 2014 is continuering van het Parcours Autovrij voor de lopende collegeperiode (2014 - 2017) middels een collegenota vastgelegd. Deze collegenota is als bijlage 2 opgenomen.

Voor de uitvoering van Parcours Autovrij is een gebied binnen de singels aangemerkt. Kenmerkend voor de huidige uitvoering van het Parcours autovrij is de oproep in de huis-aan-huis-brief (bijna 6000 adressen) aan de inwoners van de stad om de auto die dag te laten staan. Maar wanneer binnenstadbewoners echt gebruik moeten maken van de auto, dan kunnen ze op vertoon van de papieren ontheffing die zij per brief ontvangen de binnenstad in- en uitrijden. We spreken van Parcours autovrij vanwege het feit dat de binnenstad niet op slot gaat. Er worden immers door middel van de huis-aan-huis-brief 6000 'ontheffingen' verleend. Verkeersregelaars gaan coulant om met het passeren van de afzettingen.

Jaarlijks wordt in het mobiliteitsprogramma € 15.000,- voor de uitvoering van het Parcours autovrij gereserveerd. Ongeveer een derde van het budget wordt besteed aan de praktische uitvoering (verkeersmaatregelen), een derde aan communicatie (advertenties etc.) en een derde aan ludieke,

mobilitieitsgerelateerde, programma onderdelen (zoals bv. steltlopers om mensen te 'begeleiden' vanaf een verder gelegen Parkeerterrein of theatrale aankleding/acts rondom de fietsenstalling). Tevens wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht met Maastricht Bereikbaar en waar mogelijk aangehaakt bij producten of acties.

Analyse motie

In de overwegingen van de motie wordt verwezen naar voorbeeldsteden Parijs en Brussel.

Parijs

Eerste autoloze zondag in Parijs

Artikel De Standaard, 27/09/2015

De Franse hoofdstad voert voor het eerst een autovrije zondag in. Tussen 11.00 uur en 18.00 uur zijn geen voertuigen welkom in de Parijse binnenstad waardoor voetgangers en fietsers vrij spel krijgen van de Arc de Triomphe tot Place de la Bastille. Het is niet vreemd dat dit nu gebeurt: eind november vindt in Parijs de klimaatop plaats.

Geen auto's op de Champs-Élysées: het is een vreemd beeld. Maar naar het voorbeeld van onder meer het Belgische autovrije zondag, voert ook Parijs voor het eerst een 'Journée sans voiture' in.

Tussen 11.00 en 18.00 uur is zondag alle gemotoriseerd verkeer verboden in het eerste, tweede, derde en vierde arrondissement, naast heel wat toeristische zones zoals Montmartre, Canal Saint Martin en de Eiffeltoren.

De enige voertuigen die worden toegelaten zijn taxi's, bussen en ambulances.

Burgemeester Anne Hidalgo, die later dit jaar de klimaatop ontvangt in haar stad, wil met dit initiatief aantonen dat Parijs ook werkt zonder auto's, zo vertelde ze aan Le Parisien.

De Franse hoofdstad zag zich eerder dit jaar al genoodzaakt om altemeer autorijden in te voeren door de zware luchtvervuiling in de stad. Het was de eerste keer sinds 1997 dat deze maatregel werd ingevoerd.

Brussel

Vijftiende jaar op rij autoloze zondag in Brussel

Artikel de Standaard 6/07/2015

Voor het vijftiende jaar op rij zal het Brussels gewest op zondag 20 september autovrij zijn. Zoals gewoonlijk zullen op de autoloze zondag tal van activiteiten plaatsvinden in de hoofdstad. "Ik hoop dat er veel mensen zullen komen profiteren van de autoloze straten in Brussel", blikt minister van Mobiliteit Pascal Smet (sp.a) vooruit. "Het is het ideale moment om de straten te heroveren en onze stad op een andere manier dan vanuit de wagen te ontdekken".

De 160 vierkante kilometer van het Brussels gewest zullen tussen 09.30 en 19.00 uur autovrij zijn. Het afsluiten en heropenen van de toegangswegen en tunnels gebeurt geleidelijk. Bepaalde wijken kunnen door activiteiten langer afgesloten blijven voor het autoverkeer. Om files en veiligheidsproblemen te voorkomen, wordt aangeraden niet onmiddellijk om 19.00 uur naar de toegangswegen tot Brussel te rijden.

Vervoersmaatschappijen De Lijn en MIVB rijden die zondag gratis en zorgen voor een versterking van de dienstverlening op de enkele metro-, tram- en buslijnen. Op verschillende plaatsen in de stad en ook via het Villo!- systeem zullen mensen fietsen kunnen huren. De NMBS biedt zoals elk jaar een speciale formule aan voor treinritten tijdens de Week van de mobiliteit, die loop van 16 tot en met 22 september.

Automobilisten kunnen voor 5 euro de hele dag hun voertuig kwijt in één van de 11.000 plaatsen op Parking C aan de Heizel. Langs de rand van het gewest liggen ook andere overstapparkings. Die staan aangegeven vanaf de Ring.

Enkel taxi's, de hulp- en ordediensten en bestuurders die een doorgangsbewijs hebben bekomen, mogen die dag in Brussel de baan op. De snelheid is daarbij beperkt tot 30 kilometer per uur. Het aantal doorgangsbewijzen is beperkt. Alleen personen met een welbepaalde en voldoende gemotiveerde reden kunnen een doorgangsbewijs aanvragen. Dat moet voor 11 september gebeuren.

De motie gaat verder dan sec het organiseren van een autovrije zondag, maar roept ook om activiteiten te organiseren die community building in relatie tot bewustwording van klimaat- en milieudoelstellingen bevorderen.

De motie stelt dat de zondag Parcours de parcourroute al autovrij is, maar dit niet door de burgers ervaren wordt als een autoloze zondag waar bewustwording over de relatie tussen (auto)mobiliteit, binnenstad én luchtkwaliteit prominent op een feestelijke manier uitgedragen wordt.

Conclusie uit de analyse van de motie:

De motie bestaat uit twee elementen:

- binnen de singels een autoloze zondag te organiseren die zoveel mogelijk inhoudelijk aansluit bij de "Europese week van de mobiliteit";
- en te bevorderen dat maatschappelijke en commerciële partijen daarop met activiteiten inhaken.

Eerste richtinggevende verkenning

Op basis van de analyse van de motie is een eerste richtinggevende verkenning gedaan om te komen tot een voorstel om de motie ten uitvoer te brengen. Hierbij is gekeken naar kansrijke mogelijkheden voor de uitvoering van een autoloze zondag, zoals in de motie voorgesteld.

Uit deze verkenning komen een viertal mogelijkheden:

Optie 1: het organiseren van solitaire autoloze zondag

Optie 2: het koppelen van de autoloze zondag aan koningsdag

Optie 3: uitbreiden van de bestaande autoluwe zondag (koppeling aan het Parcours onder de noemer Parcours autovrij)

Optie 4: het koppelen van de autoloze zondag aan de Ironman

In bijlage 3 zijn de voor- en nadelen van de diverse opties opgesomd.

3. Gewenste situatie

Door het overnemen van de motie wil het college de autoloze zondag in Maastricht duurzaam vormgeven. Met het uitvoeren van de autoloze zondag wordt een statement afgegeven en wordt ruimte gegeven aan initiatieven van burgers. Hierbij is de afweging tussen diverse factoren, zoals

bereikbaarheid, impact op functioneren binnenstad (burgers, winkels etc.) enerzijds en bewustwording burgers inzake luchtkwaliteit en verbeteren verblijfskwaliteit binnenstad.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het uitvoeren van de autoloze zondag draagt bij aan bewustwording van de burgers inzake luchtkwaliteit. De verduurzaming van dat effect dient onderdeel uit te maken van het Plan van Aanpak Luchtkwaliteit zoals beschreven in de motie.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

In het mobiliteitsprogramma wordt jaarlijks €15.000,- gereserveerd voor het Parcours autovrij. Dit budget wordt ingezet voor verkeersmaatregelen, communicatie en invulling programma. Voor de invulling van het programma moet gedacht worden aan bv. de 'theatrale fietsstalling'. De programma onderdelen maken de verbinding tussen cultuur en mobiliteit.

Voor 2016 wordt een intensivering voorgesteld (van autovrij naar autoloos). Verder zal 2016 benut worden om de scenario's voor 2017 vorm te geven. Inschatting is dat voor 2016 tot €50.000 extra financiële middelen nodig zijn. Dit zijn middelen benodigd voor het uitvoeren van de Parcours autoloos in 2016 (extra communicatie, (nog inzichtelijke te maken) handhavingskosten, extra invulling programma) en procesbegeleiding voor het uitwerken van de scenario's 2017 en verder. De motie roept op tot 'community building'. Dit is een intensief traject wat veel tijd vergt.

De eerste globale kostenraming voor de extra inzet van middelen ziet er als volgt uit: verkeersmaatregelen €5.000,-, communicatie (breed) €5.000,-, ondersteunen initiatieven vanuit wijken/buurt/stakeholders €10.000, programma (in samenspraak met organisatie Parcours) €5.000,-, procesondersteuning €10.000, handhavingskosten € 5.000, onvoorzien €10.000. Dekking is voorzien vanuit het Mobiliteitsprogramma 2016 (herprioritering budget verkeersveiligheidsplan 2016). Dit budget is taakstellend.

De fiscaal adviseur over BTW acht de btw in beginsel compensabel. Zeker daar waar het betreft verkeersmaatregelen, communicatie etc. met het oog op het autovrij maken van een deel van de openbare ruimte. Ramingen dus (in beginsel) excl. Btw.

9. Aanbestedingen

Het benodigde budget voor 2016 wordt ingezet voor verkeersmaatregelen, communicatie, ondersteuning programma en extra kosten voor handhaving. Voor verkeersmaatregelen en communicatie wordt gebruik gemaakt van bestaande (raam)contracten. Ten aanzien van kosten te maken voor invulling programma worden meerdere offertes aangevraagd. Voor 2017 ev wordt op basis van de evaluatie 2016 een voorstel gedaan. Evt. gevolgen voor aanbestedingen worden in het betreffende voorstel in kaart gebracht.

10. Participatie tot heden

Het voorstel autoloze zondag is een uitwerking van de motie. Het voorstel is gebaseerd op overleg gevoerd met de initiatiefnemers. De stap van autovrij naar autoloos in 2016 dient met een aantal stakeholders gedeeld te worden. Het proces voor de uitwerking van de scenario's 2017 dient door middel van participatie te worden vorm gegeven. De ervaringen opgedaan in september 2016 spelen hier een belangrijke rol in.

11. Voorstel

Op basis van de eerste analyse is overleg gevoerd, o.a. met initiatiefnemers van de motie. Uit het gesprek bleek dat het gewenst is om te komen tot een solitaire autoloze zondag. Gezien de complexiteit en uitvoerbaarheid op korte termijn wordt een getrapte aanpak voorgesteld.

Voorgesteld wordt om de volgende werkwijze te hanteren:

1. Bouw voor 2016 het reeds bestaande 'Parcours autovrij' om naar 'autoloos' (optie 3 uit paragraaf 2)
2. Benut 2016 voor het vormgeven van een solitaire autoloze zondag in 2017 (optie 1 uit paragraaf 2)

Ad 1)

De wijze waarop het Parcours autovrij tot nu toe vorm gegeven wordt is onder context uitgebreid beschreven. Er zijn afzettingen om het gebied te begrenzen, echter bewoners en andere belanghebbenden, bv. Bezoekers van de hotels, kunnen de op vertoon van de brief met 'onthefing' de afzetting passeren. De stap van Parcours autovrij naar Parcours autoloos betekent een

intensivering. De bedoeling is om het aantal mensen die langs de afzetting willen aanzienlijk te verminderen. Om dit vorm te geven dienen de volgende aspecten nader uitgewerkt te worden:

- Heldere communicatieboodschap: oproep Kom met fiets/OV in combinatie met gebied is niet toegankelijke met de auto;
- Gebied blijft hetzelfde als voorgaande jaren (overzicht gebied in bijlage 4);
- Bewoners mogen géén auto gebruiken in gebied, ingezet wordt op een alternatieve plek. (Het betreft bewoners in de zgn. Parkeerzone A, deze ontvangen bijvoorbeeld een gratis parkeerplek in de B zone, bewoners in bezit van gehandicaptenparkeerkaart mogen gebied wel in/uitrijden), gevolgen voor handhaving (V&L) dienen zo spoedig mogelijk samen met V&L in kaart te worden gebracht;
- Bezoekers en hotelgasten, uitwerken, in overleg met hoteliers, of hier alternatieven voor geregeld moeten worden;
- Tijdstip uitbreiden van 12.00 u tot 17.00 u naar 11.00 u tot 19.00 uur.
- Verzoek bij Parcours om hierbij aan te sluiten. Uit overleg met de organisatie van het Parcours blijkt dat dit past in de vernieuwde aanpak van het Parcours zoals deze in 2016 al wordt vorm gegeven;
- Bewoners/stakeholders bij deze intensivering betrekken. Ook kunnen dan al de eerste stappen gezet worden om het maatschappelijk veld te activeren voor het uitvoeren van activiteiten.
- Tevens worden partijen, zoals Maastricht Bereikbaar, verzocht om initiatief te ondersteunen en mee uit te voeren;
- Evaluatie

Ad 2)

Voor 2017 ev zijn een aantal scenario's mogelijk. Deze scenario's dienen verder uitgewerkt te worden.

Scenario	Gebied/tijdsperiode	Programma	Benodigde financiën (€)
1 Solitair	Gebied en tijdsperiode gelijk aan 2016 (12.00 u tot 17.00 u)	Programma uitbouwen	+
2. Scenario 1 + uitbreiding gebied	Gebied incl. singels, tijdsperiode gelijk aan 2016	Programma uitbouwen	++

3. Scenario 2+ uitbreiding tijd	Gebied incl. singels en uitbreiding tijd (9.00 – 21.00 u)	Programma uitbouwen	+++
4a Scenario 2 + Tunnel Maasboulevard	Gebied incl. singels, tijdsperiode gelijk aan 2016	Programma uitbouwen	++++
4b. Scenario 3 + Tunnel Maasboulevard	Gebied incl. singels en uitbreiding tijd (9.00 – 21.00 u)	Programma uitbouwen	++++

Mede op basis van de evaluatie 2016 dienen de scenario's nader geconcretiseerd te worden, waarna eind 2016/begin 2017 een besluit kan worden genomen voor 2017 ev.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Door te kiezen voor een opsplitsing in de uitvoering, nl. 2016 van Parcours autovrij naar autoloos en het uitwerken van de scenario's voor 2017 ev. Kan in het proces eea. gelijk geschakeld worden. Het proces wat in ieder geval doorlopen moet worden voor de uitrol van 2016 is als volgt:

Proces (uitrol 2016):

- december 2015: afstemming met portefeuillehouder mobiliteit (memo en richtinggevende verkenning bespreken met wethouder mobiliteit)
- medio december 2015: gesprek met de indiener(s) van de motie (onder meer de heer Krabbendam van Groen Links). In dit gesprek is nader inzicht verkregen in de overwegingen van de motie en zijn de eerste richtinggevende verkenningen getoetst.
- Januari/februari: verwerken van de resultaten en uitwerken collegevoorstel
- Maart/april: verkennen met organisatie Parcours om Parcours autovrij om te bouwen tot Parcours autoloos.
- April/mei: collegebesluit
- Mei ev.: overleg/informereren stakeholders inzake aanpassing 2016 en schetsen proces richting 2017 ev. (VVV (marketing en bezoekers). Beter Benutten Maastricht Bereikbaar (over bereikbaarheidscommunicatie- en middelen en projecten/acties), ondernemers (OIW, CMM, Sahot, VOC, OJK, KHN), buurtkaders, Veolia, QPark, taxibranche, fietsersbond, VVN).
- September: autoloze zondag icm Parcours

Proces voorstel 2017:

- Oktober/november: evaluatie (ervaringen),
- December/januari: verwerken in voorstel voor 2017 ev.
- Afhankelijk van voorstel uitrol naar solitaire autoloze zondag in 2017.

BIJLAGE 1: Motie

Motie

Onderwerp: auto-loze zondag

De gemeenteraad van Maastricht in vergadering bijeen op 3 november 2015:

overwegende dat

- werken aan klimaatdoelstellingen gediend wordt door burgers en bedrijven kennis te laten maken met andere vormen van mobiliteit dan die waaraan zij gewend zijn;
- grote steden als Brussel en Parijs met een (jaarlijkse) auto-loze zondag er op succesvolle wijze in slagen mensen ervan bewust te maken dat een stad vooral ook een plek om te verblijven is;
- de ambitie rond luchtkwaliteit in een verblijfsgebied van zeer veel mensen verder dient te gaan dan het minimumniveau van de wettelijke normen;
- zoals in Brussel, een auto-loze zondag de perfecte aanleiding is om tal van activiteiten te organiseren die community building in relatie tot bewustwording van klimaat- en milieudoelstellingen bevorderen;
- weliswaar op de zondag van het Parcours de parcoursroute al auto-vrij is, maar dit niet door de burgers ervaren wordt als een auto-loze zondag waar bewustwording over de relatie tussen (auto)mobiliteit, binnenstad en luchtkwaliteit prominent op een feestelijke manier uitgedragen wordt;
- een auto-loze zondag past binnen het in het coalitieakkoord 'Wij Maastricht' uitgesproken voornemen tot het opstellen van een plan van aanpak gericht op het bevorderen van de bewustwording van luchtkwaliteit;

verzoekt het college

- I. komend voorjaar met voorstellen te komen tenelnde in 2016 binnen de singels een auto-loze zondag te organiseren die zo veel mogelijk inhoudelijk aansluit bij de "Europese week van de mobiliteit", en te bevorderen dat maatschappelijke en commerciële partijen daarop met activiteiten inhaken;

en gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks
Coen van der Gugten

D66
Bert Jongen

VVD
Michel Severijns

Seniorenpartij
Ed Sabel

SP
John Gunther

BIJLAGE 2: Collegenota Parcours Autovrij

- A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd: de nota is besproken met wethouder Aarts in het PO Aarts – Mobiliteit van maandag 23 juni 2014.
B. Er is wel overeenstemming

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)
Parcours autovrij/ Autovrije zondag (14 september 2014)

1. Aanleiding.

De autovrije zondag is een bijzondere gelegenheid om duurzame mobiliteit onder de aandacht te brengen. In Maastricht wordt daarom al een aantal jaren uitvoering gegeven aan de autovrije zondag..

Koppeling aan evenement

Het is niet wenselijk om een gebied autovrij te maken, zonder dat er activiteiten plaats vinden. Daarom is de samenwerking gezocht met het Parcours, de opening van het culturele seizoen. Dit vindt jaarlijks plaats in een groot gedeelte van de binnenstad en Wyck. Door te kiezen voor 'Parcours autovrij' worden al sinds 2009 elementen toegevoegd die het duurzame karakter van Maastricht benadrukken. Vorig jaar is tijdens het Parcours de evenementenstalling geïntroduceerd. Deze is het afgelopen jaar al diverse malen succesvol ingezet.

Publiciteit en organisatie

De focus in de publiciteit lag de afgelopen jaren op het autovrije element van het Parcours. De landelijke opening van de autovrije zondag vond in 2009 plaats in gemeente Maastricht en de media hebben uitgebreid verslag gedaan over het autovrij zijn van dit evenement. Kortom, deze combinatie is goed ontvangen in de media. Ook het Parcours heeft het thema 'autovrij' in al haar uitingen meegenomen, zelfs in haar eigen logo. Dat heeft ook geleid tot veel extra gratis exposure. Een mooie spin-off van de samenwerking. Verder kan door de samenwerking tegen beperkte inzet vanuit de gemeente Maastricht een goed en sterk signaal afgeven. In voorgaande jaren is de samenwerking met het Parcours prima verlopen, het 'Parcours autovrij' is een belangrijke aanvulling op het programma en geeft ruimte aan het evenement.

Centrumbewoners

De binnenstadbewoners die met de afsluiting geconfronteerd worden, worden allemaal huis-aan-huis op de hoogte gesteld van het evenement. Bij deze bewonersbrief is een ontheffing gevoegd om het gebied op deze dag in- en uit te rijden. Uiteraard wordt wel aan hen verzocht om zoveel mogelijk medewerking te verlenen. Ook worden waar mogelijk initiatieven van centrumbewoners gefaciliteerd. In het verleden zijn vanuit de bewoners weinig tot geen klachten ontvangen. Dit heeft ook te maken met de instructies van de verkeersregelaars om de regeling coulant toe te passen.

Programma

Aan de organisatie van het Parcours wordt gevraagd om specifieke onderdelen die betrekking hebben op duurzame mobiliteit te integreren in het programma. In voorgaande jaren was meest in het oog springend de evenementenfietsenstalling op het Vrijthof waar de fietsers in de watten werden gelegd. Dit heeft tot veel bekijks en publiciteit geleid. De stalling is ook goed gebruikt. Maar ook de bromsnorren in het Stadspark hebben afgelopen jaar de bezoekers op een ludieke manier gewezen op in dit geval de evenementenfietsenstalling. In de bijlage is een aantal mogelijkheden weergegeven voor het programma van dit jaar.

2. Relatie met bestaand beleid.

De autovrije zondag, gekoppeld aan het Parcours, maakt al sinds 2007 structureel deel uit van het jaarlijkse mobiliteitsprogramma. Op die dag worden de alternatieve vervoerwijzen, die eveneens in het kader van mobiliteitsmanagement een belangrijke rol spelen, op een ongedwongen, ludieke manier, wederom onder de aandacht gebracht.

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

In 2009 is de keuze gemaakt om de autovrije zondag structureel te koppelen aan het Parcours (opening van het culturele seizoen). In 2013 werden nagenoeg alle zondagen als koopzondag aangemerkt, derhalve werd de uitvoering van 'Parcours autovrij' in het college van B&W herijkt. Ook dit jaar is Q park wederom bereid om de Vrijthofparking van 12.00 uur tot 17.00 uur om niet voor bezoekers te sluiten.

Voorgesteld wordt om in 2014 en navolgende jaren 'parcours autovrij' / autovrije zondag op dezelfde wijze vorm als voorgaande jaren vorm te geven.

De bereikbaarheid van de stad op de reguliere koopzondag wordt gegarandeerd. Op reguliere koopzondagen is het aanbod aan parkeerplaatsen voldoende. Er is op deze dagen geen tekort aan parkeerplaatsen. Door extra communicatie (pers/internet) en via Maastricht Bereikbaar worden de pendelbussen, die ook op die dag vanuit het P+R-terrein Maastricht Noord vertrekken, extra onder de aandacht gebracht. Dit past bij de ambitie van de gemeente Maastricht/Maastricht Bereikbaar ten aanzien van de stijging gebruik van het P+R terrein Maastricht-Noord.

Om te voorkomen dat reguliere bezoekers vanuit gewoontegedrag naar de Vrijthofparking rijden wordt ingezet op actieve communicatie. Bezoekers worden met bebording geïnformeerd en bij de afzettingen nabij de singels worden ze door verkeersregelaars doorverwezen.

4. Duurzaamheid en gezondheid.

Een autovrije zondag heeft een positieve bijdrage op de leefkwaliteit. Het maakt mensen bewust van een duurzame mobiliteitskeuze. Het positief beïnvloeden van de voetganger en het fietsverkeer is goed voor een betere samenleving en voor de verkeersveiligheid. En het is gezonder én duurzamer.

5. Personeel & Organisatie.

Niet van toepassing (de werkzaamheden worden uitgevoerd door de gemeentelijke organisatie).

6. Informatie en automatisering.

Niet van toepassing

7. (Duurzame) aanbestedingen.

Bij aanbestedingen wordt het gemeentelijke aanbestedingenbeleid gevolgd.

8. Beheersparagraaf IBOR.

De voorgenomen maatregelen hebben geen financiële invloed op het onderhoudprogramma.

9. Financiën

De kosten voor de Autovrije Zondag worden gefinancierd uit de post onvoorzien van het Mobiliteitsprogramma 2014, zijnde circa € 15.000,- incl. VTO en excl. BTW. Hiervan is ongeveer de helft bestemd voor het plaatsen van fysieke afsluitingen, het plaatsen van tijdelijke bewegwijzeringsborden en de inzet van verkeersregelaars. Het resterend bedrag wordt gebruikt voor de inzet van programmaonderdelen gericht op duurzame mobiliteit en communicatie.

10. Voorstel.

Het college wordt voorgesteld om akkoord te gaan met:

- het continueren van de Autovrije Zondag in deze coalitieperiode, startend op zondag 14 september 2014 gekoppeld aan het Parcours, de opening van het culturele seizoen (zie ook 3. Gewenst beleid en mogelijke opties);
- de financiering vanuit het Mobiliteitsprogramma, zijnde circa € 15.000,- incl. VTO en excl. BTW.

11. Vervolg / Planning.

Het uitvoeren van de autovrije zondag in combinatie met het Parcours kan na een positief besluit door het college ook in 2014 wederom vorm gegeven worden. Dit betekent dat in de communicatie van het Parcours het onderdeel 'Parcours autovrij' wordt meegenomen.

Na een positief besluit door het college zal samen met de organisator van het Parcours zorg gedragen worden voor een programma die de duurzame mobiliteit in Maastricht op een ludieke wijze onder de aandacht brengt. Ook de volgende jaren tijdens deze coalitieperiode zal dit op deze manier uitgevoerd worden.

BIJLAGE: mogelijkheden programma Parcours autovrij 2014

De Re-Cyclists.

De nieuwste steltenact met echt duurzaam entertainment. Hun opzienbarende steltenkostuums zijn gemaakt van wat wij achteloos weggooien: bierblikjes, plastic tassen, kapotte fietsbanden en zelfs de binnenbanden van tractoren en vrachtwagens.

Pigs Burlesque

Burlesque varkens glijden op rolschaatsen door de straten. Ze worden geliefd door hun kokette begeleider en strenge circusdirecteur. Zij schaatsen door de straten, op een plein, in een gebouw en onder de mensen. Het varken lacht, wil alles, heeft geen rem, laat niets verloren, bolle buiken klitten samen, omdraaien lukt niet. De varkens vol rijkdom, knorren, dansen, springen, kussen en swingen.

De Rainbow Folks.

Zij wonen achter de regenboog en gaan nu op ontdekkingsstocht aan de andere kant. Dit geeft bijzondere ontmoetingen! Rainbow Folks staan voor kleur, fun, dans en spel.

De Bereden Politie

Toezicht is nodig maar het Parcours is Autovrij dus hebben de heren van de Rijkspolitie hun auto en motor laten staan en leiden zij nu alles in goede banen vanaf hun dienstdiets met zijspan ! (Speciaal aangesteld om uw veiligheid op deze mooie dag te garanderen.

Theatrale act bij de in te zetten evenementenfietsenstalling

Nog te ontwikkelen met bv. Het Huis van de Kunsten, zoals ook voorgaande jaren gebeurd is.

BIJLAGE 3: voor- en nadelen van de mogelijke opties

optie 1: het organiseren van solitaire autoloze zondag

Voordelen:

- er kan gestart worden met een heel nieuw concept;
- solitair initiatief, niet gekoppeld aan het Parcours, focust op / betekent ook solitaire aandacht voor de doelstellingen van de autoloze zondag.

Nadelen:

- vergt veel inspanning van de gemeentelijke organisatie en andere partijen;
- is een nieuw initiatief, dat gewenning nodig heeft en dus extra communicatie-inzet. Waarbij het maar de vraag is of het haalbaar is een solitaire autoloze zondag te organiseren in 2016;

optie 2: het koppelen van de autoloze zondag aan koningsdag

Voordelen:

- Nationale feestdag: Koningsdag trekt veel bezoekers naar de stad, die bewust kunnen worden gemaakt van milieu- en luchtkwaliteitsaspecten.
- er kan gestart worden met een heel nieuw concept;

Nadelen:

- er is nader onderzoek nodig om te bezien of een autoloze zondag ook in organisatorische zin kan aansluiten bij de activiteiten die reeds plaatsvinden (logistiek, op- en afbouw, bezoekersstromen);
- Koningsdag is steeds een andere dag (vaak geen zondag), bemoeilijkt organisatie en communicatie;
- is een nieuw initiatief, dat gewenning nodig heeft en dus extra communicatie-inzet.
- voorbereidingstijd voor 2016 (Koningsdag is 27 april) is te kort.
- bezoekers van Koningsdag komen uit stad en regio, maar ook steeds meer van buiten de regio. Hierdoor is het effect voor stad en regio minder en is de communicatie inzet groot.

optie 3: uitbreiden van de bestaande autovrije zondag en koppeling met het Parcours

Voordelen:

- de huidige koppeling met het Parcours:
 - o is succesvol, kan rekenen op draagvlak bij inwoners/ondernemers;
 - o biedt perspectief tot verder uitbouw;
 - o is in nagenoeg dezelfde periode plaatsvindt als de Week van Europese Mobiliteit;

- het Parcours veel bezoekers trekt, die bewust kunnen worden gemaakt van milieu- en luchtkwaliteitsaspecten.
- makkelijker en sneller te organiseren.

Nadelen:

- is geen solitair initiatief, niet koppelen aan het Parcours, kan mogelijk ook meer solitaire aandacht opleveren voor de doelstellingen van de autoloze zondag.
- ander concept behoeft gewenning en er moet actief worden gezocht naar draagvlak.

optie 4: koppelen autoloze zondag aan Ironman

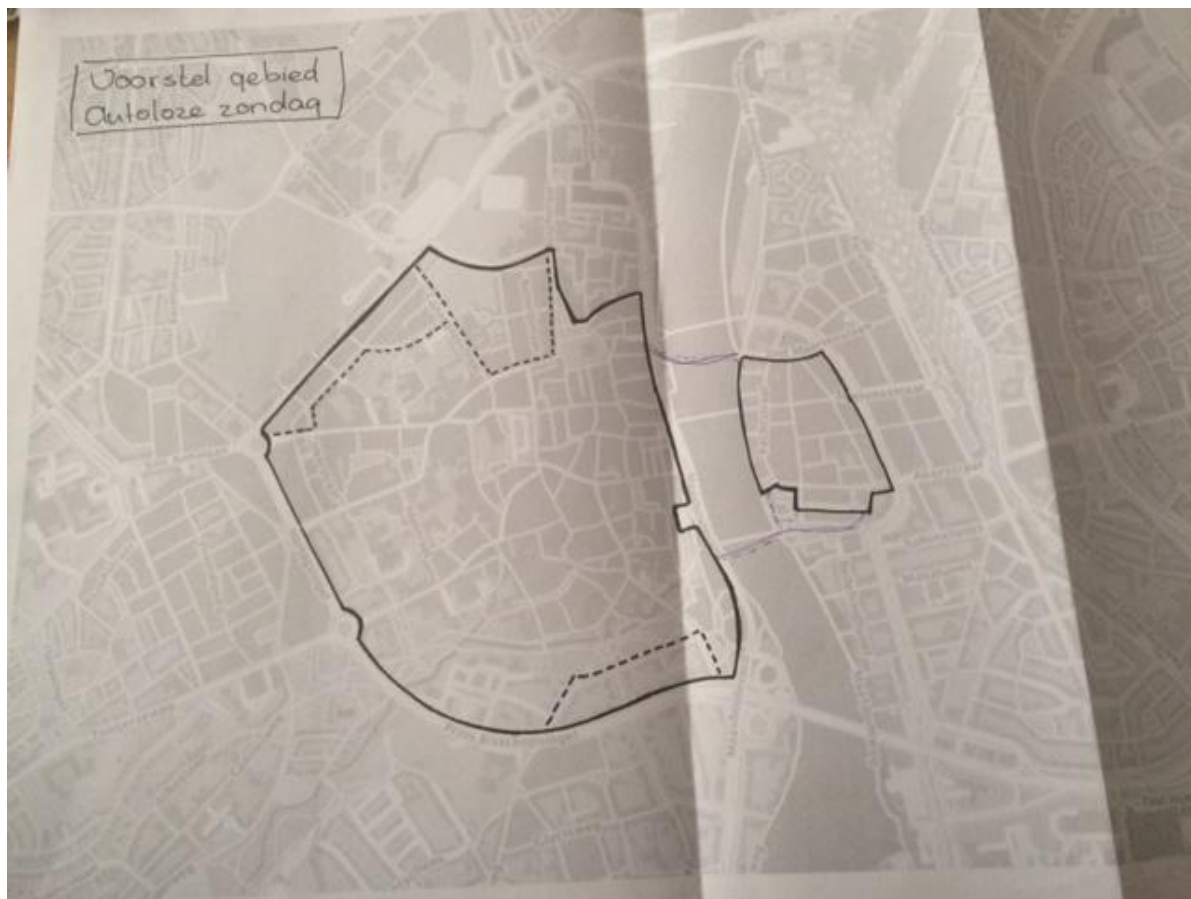
Voordelen:

- er kan gestart worden met een heel nieuw concept;
- het evenement is groeiend, trekt veel bezoekers naar de stad, die bewust kunnen worden gemaakt van milieu- en luchtkwaliteitsaspecten.
- het evenement heeft al een effect op de bereikbaarheid van de stad (afsluitingen vanwege fiets- en loopparcours)

Nadelen:

- is geen solitair initiatief, niet koppelen aan Ironman, kan mogelijk ook meer solitaire aandacht opleveren voor de doelstellingen van de autoloze zondag.
- Ironman vindt plaats in de vakantieperiode, hierdoor is het 'bereik' minder;
- de bezoekers van Ironman zijn veelal niet bezoekers uit de stad en regio, maar vooral 'meereizend' met de deelnemende atleten.
- er is nader onderzoek nodig om te bezien of een autoloze zondag ook in organisatorische zin kan aansluiten bij de activiteiten die reeds plaatsvinden (logistiek, op- en afbouw, bezoekersstromen);
- is een nieuw initiatief, dat gewenning nodig heeft en dus extra communicatie-inzet. Uit de editie 2015 is reeds gebleken dat de communicatie vanwege de impact op stad- en regio al een opgave is.
- met de huidige routekeuze (enige alternatief voor euregionale voorkeursvariant) voor met name het fietsparcours is alleen 'randbediening' van het centrum met openbaar vervoer mogelijk.

BIJLAGE 4: gebied autoloze zondag 2016

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
voorstel autoloze zondag

DATUM
14 juni 2016
Verzonden: 14-6-2016

BIJLAGEN
1

BEHANDELD DOOR
ASB (Angèl) Willems-Soudant

TELEFOONNUMMER
043 350 4588

ONZE REFERENTIE
2016-20083

E-MAILADRES
angel.willems@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4650

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Tijdens de raadsvergadering d.d. 3 november hebben de partijen GroenLinks, SeniorenPartijMaastricht, VVD, D66 en SP een motie (bijlage 1) ingediend die ons college oproept in het voorjaar van 2016 met voorstellen te komen teneinde in 2016 binnen de singels een autoloze zondag te organiseren. Deze autoloze zondag moet zoveel mogelijk inhoudelijk aansluiten bij de "Europese week van de mobiliteit" en bevorderen dat maatschappelijke en commerciële partijen daarop inhaken met activiteiten.

In de collegevergadering van 24 mei jl. hebben we hieromtrent besloten. Gezien de complexiteit en uitvoerbaarheid stellen we een getrapte aanpak voor.

In 2016 wordt het 'Parcours autovrij' uitgebouwd naar 'auteloos'. Daarnaast wordt dit jaar benut voor het vormgeven van een solitaire autoloze zondag in 2017.

Volledigheidshalve voeg ik het collegebesluit inclusief bijlagen ter informatie voor u bij.

Ik ga ervan uit hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

John Aarts,
Wethouder Economie, Mobiliteit en Financiën

Raadsinformatiebrief